

عنوان مقاله:

مطالعه تأثیرات حس تعلق مکانی بر پایداری جمعیتی روستاهای مرزی شهرستان سربیشه

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان، دوره 17، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

جواد میکائیکی - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی/ دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه بیرجند

رضا دری - دانش آموخته کارشناسی ارشد جغرافیا، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

نواحی روستایی با شروع روند رشد یکنواخت جمعیت در آغاز قرن نوزدهم و تشدید شهرنشینی در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم، بخش عمده‌ای از جمعیت خود را به نفع شهرهای کوچک و بزرگ از دست داده‌اند. کاهش حس تعلق مکانی به عنوان یکی از علل آن به صورت مشکل و مسئله‌ای تازه برای انسان مطرح شده است که شناخت بیشتر آن به پژوهشگران و برنامه ریزان در حل چالش‌های پیش روی یاری می‌رساند. هدف پژوهش حاضر مطالعه تأثیر مولفه های اجتماعی و کالبدی موثر بر احساس تعلق مکانی بر پایداری جمعیتی سکونتگاه‌های روستایی مرزی شهرستان سربیشه است. این پژوهش بر مبنای ماهیت از نوع توصیفی تحلیلی با رویکرد پیمایشی و از حیث هدف از نوع تحقیقات کاربردی است. مبنای نظری و اطلاعات مرتبط با پیشینه پژوهش به روش کتابخانه‌ای تدوین شد و در مرحله بعد، جمع‌آوری اطلاعات محیطی به صورت پیمایشی و تکمیل پرسشنامه محقق ساخته از خانوارهای روستایی ساکن در روستاهای مرزی شهرستان سربیشه انجام گرفت. جامعه آماری تحقیق شامل ۲۹ روستای مرزی شهرستان سربیشه و مشتمل بر ۱۳۹۴ خانوار است. روش نمونه‌گیری در سطح خانوار از نوع احتمالی و تصادفی ساده و حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۲۵۳ خانوار است. در تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از عملیات پیمایشی، از آماره‌های توصیفی (میانگین، انحراف معیار و ضرایب تغییرات) و برای آزمون فرضیات از آمار استنباطی شامل (آزمون دوجمله‌ای) استفاده شده است. یافته‌های پژوهش نشان داد مولفه‌های اعتماد، انسجام و مشارکت اجتماعی بر احساس تعلق مکانی در حد زیادی تأثیرگذار است؛ همچنین مولفه کالبدی که بر تعلق مکانی خانوارهای روستایی تأثیر اندکی در پایداری جمعیتی و ماندگاری روستاییان در سکونتگاه‌های مرزی محدوده مورد مطالعه داشته است.

کلمات کلیدی:

حس تعلق مکانی، پایداری جمعیتی سکونتگاه های روستایی، شهرستان سربیشه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1722117>

